

Rapport

PR onderzoek Safer Internet Day

ECP

Datum: 3 februari 2016

Projectnummer: 2015575

Auteur: Marit Koelman & Kelly de Heij

Inhoud

1	Achtergrond onderzoek	3
2	Conclusie	4
3	Resultaten	5
4	Contact	19

Achtergrond onderzoek

Doel onderzoek

Op 9 februari aanstaande is het Safer Internet Day. De dag waarop in heel Europa maar ook in andere landen van de wereld aandacht is voor het onderwerp een veiliger en beter internet.

ECP zal deze dag een symposium organiseren over jongeren, seks en internet voor jeugdhulpverleners.

Doel van de dag is kennis opdoen over de seksuele moraal van jongeren en hoe internet daarbij een rol speelt. Daarnaast ook antwoord op de vraag: Wat is er nu normaal en wat niet en hoe ga ik daar met jongeren over in gesprek?

Dit onderzoek is opgezet met het doel: media-aandacht te genereren voor Safer Internet Day. De volgende vraagonderwerpen zijn in het onderzoek naar voren gekomen:

- Online seksuele moraal van jongeren:
- Privacy/wachtwoorden,
- Sexting
- Houding en kennis met betrekking tot voorlichting

Doelgroep

De onderzoeksdoelgroep bestaat uit Nederlandse jongeren van 14-18 jaar.

Methode

Kwantitatief online onderzoek: de respondenten zijn uitgenodigd via e-mail. De online vragenlijst bestond uit 28 vragen

Periode

11 – 19 januari 2016

Respons

Bron:	EUp panel & partnerpanel
Netto steekproef:	743

Samenvatting

Privacy & wachtwoorden

Bijna alle jongeren gebruiken sociale media, maar niet iedereen let daarbij op de striktheid van de privacy-instelling en wachtwoorden. Ruim de helft van de jongeren deelt zijn of haar wachtwoorden. Dit betreft vooral wachtwoorden van hun devices, zoals laptop, tablet en smartphone.

Online sexy contact

Internet biedt jongeren meer ruimte en vrijheid voor 'sexy contact'. Bijna een kwart vindt 'sexy contact' bij deze tijd horen en 1 op de 5 jongeren voelt zich online vrijer om sexy contact te hebben. Bijna een derde van de jongeren flirt/flowt online en ruim 1 op de 10 heeft wel eens een afspraakje gemaakt via apps of internet.

Sexy foto's/filmpjes delen & versturen

Ruim de helft van de jongeren heeft ervaring met het ontvangen, versturen of delen van sexy foto's en/of filmpjes. Bijna een derde heeft wel eens zo'n foto of filmpje van een ander gezien of toegestuurd gekregen. Een kwart ontvangt wel eens sexy media die iemand specifiek voor hem of haar gemaakt heeft. Ongeveer 1 op de 8 jongeren heeft wel eens een sexy foto/filmpje van zichzelf verstuurd.

Verantwoordelijkheid & aansprakelijkheid

Bijna drie kwart vindt het onverstandig om sexy foto's/filmpjes van zichzelf op de telefoon te hebben staan. De helft vindt dat met duidelijke afspraken ervan uit kan worden gegaan dat de foto's/filmpjes niet door de ontvanger doorgestuurd worden. Ruim 70% van de jongeren denkt dat het doorsturen verminderd wanneer men bewust is van eventuele vervelende gevolgen. Ongeveer de helft verwacht dat het zin heeft om de doorstuurder op zijn/haar gedrag aan te spreken.

Voorlichten & informeren

De meeste jongeren geven aan voorlichting te hebben gehad over mogelijke gevolgen/gevaren van het (online) delen van sexy foto's/filmpjes/berichten. Een derde zou graag hierover extra informatie willen ontvangen. Jongeren zien een grote rol voor ouders en scholen/leraren (door het inzetten van ervaringsdeskundigen) om jongeren te informeren over de gevolgen van het versturen of doorsturen van sexy (naakt) foto's of filmpjes.

Resultaten

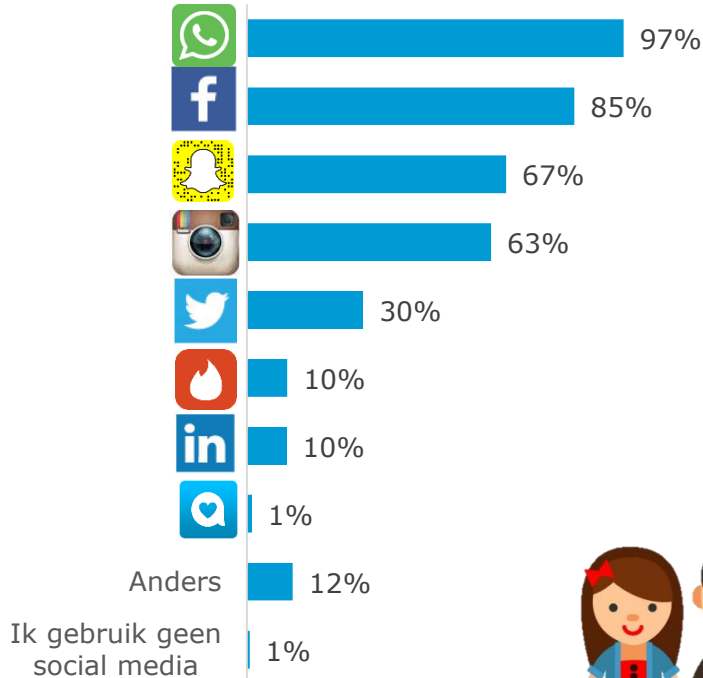
PR onderzoek Safer Internet Day

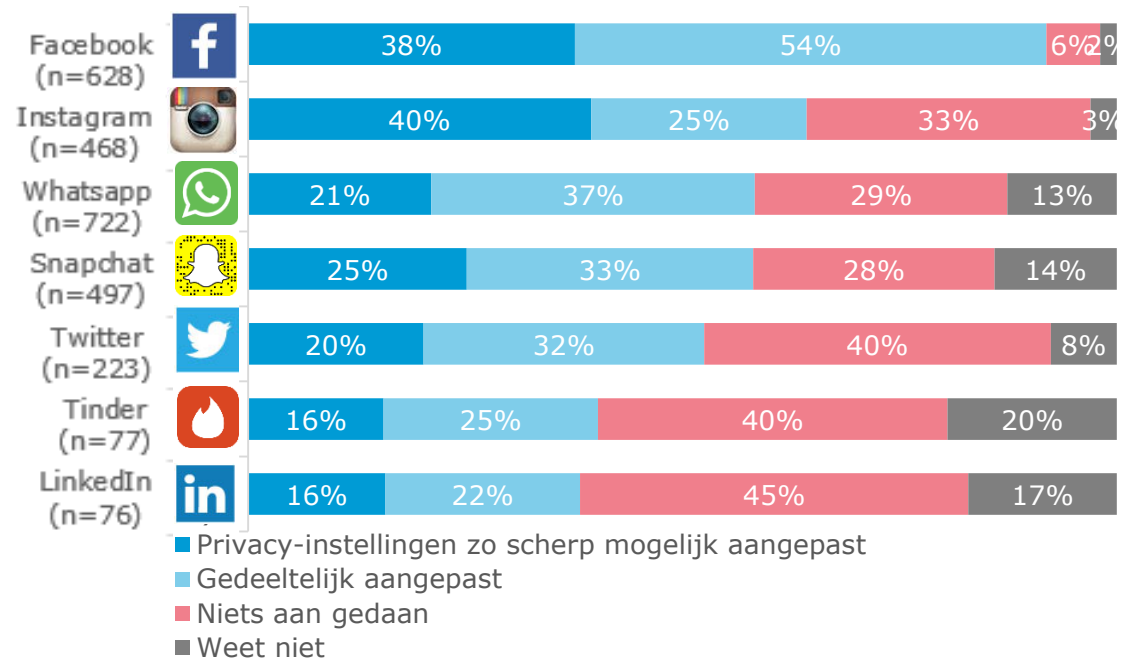
Bijna alle jongeren gebruiken sociale media, maar niet iedereen let daarbij op de striktheid van de privacy-instelling en wachtwoorden.

Bij Facebook worden de privacy-instellingen het vaakst aangepast, dezelfde wachtwoorden worden door twee derde van de jongeren voor meerdere of alle accounts gebruikt.

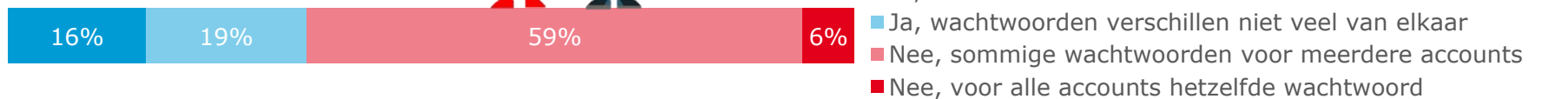
Gebruik social media

Instelling privacy social media

Gebruik wachtwoorden

Q: Van welke social mediakanalen maak jij gebruik? | Alle respondenten n= 743

Q: Staan je profielen open of heb je ze afgeschermd? | Respondenten die social media gebruiken n= 738

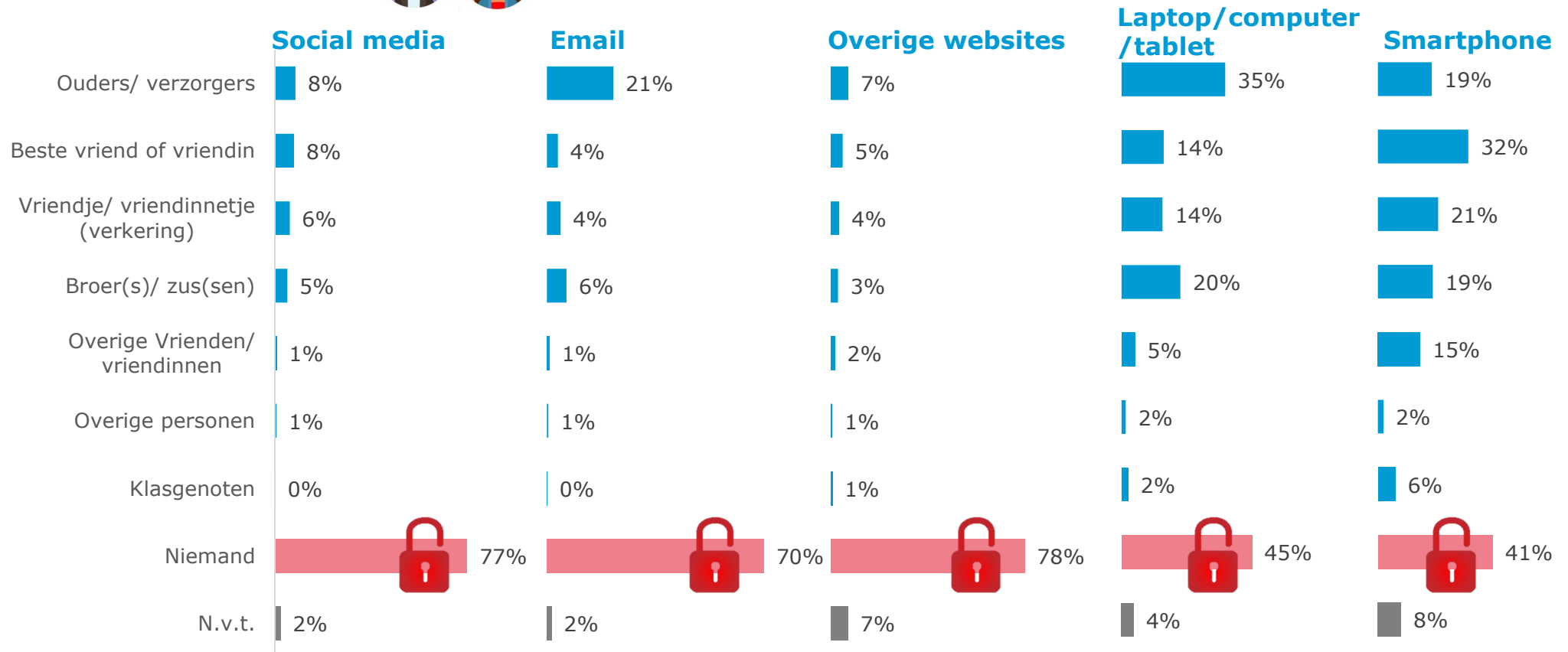
Q: Heb je voor elke social mediakanaal of online dienst (e-mail, websites, webwinkels, etc.) een apart wachtwoord? | Alle respondenten n= 743

Ruim de helft van de jongeren deelt wachtwoorden. Dit zijn vooral wachtwoorden van hun devices, zoals laptop, tablet en smartphone.

Daarnaast is bij 1 op de 5 jongeren het wachtwoord van de email bekend bij de ouders/verzorgers.

Delen wachtwoorden

Q: Kun je hieronder per stelling aangeven met wie jij je wachtwoorden deelt? | Alle respondenten n= 743

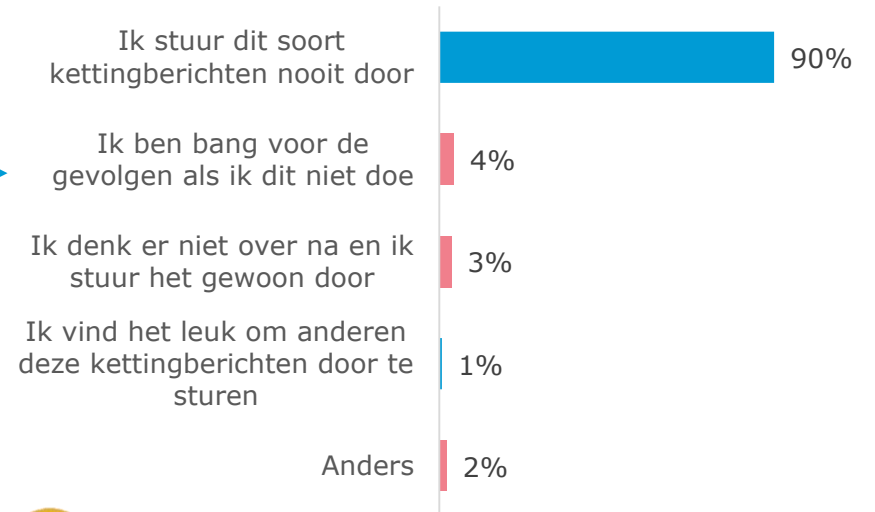
Ongeveer 40% van de jongeren is bekend met foto's of filmpjes van leeftijdsgenoten om aandacht te trekken, een ander voor schut te zetten of nare kettingberichten.

De meeste jongeren zeggen deze nare kettingberichten niet door te sturen.

Ervaringen op social media/internet

Doorsturen kettingbrieven

Q: Welke van de onderstaande dingen heb je wel eens meegemaakt op social media of via andere manieren zoals mail of WhatsApp? | Alle respondenten n= 743

Q: Je hebt zojuist aangegeven wel eens nare kettingbrieven te ontvangen waarin je wordt gedwongen deze door te sturen. Vanwege welke redenen stuur je deze door? | Respondenten die kettingbrieven hebben ontvangen n=299

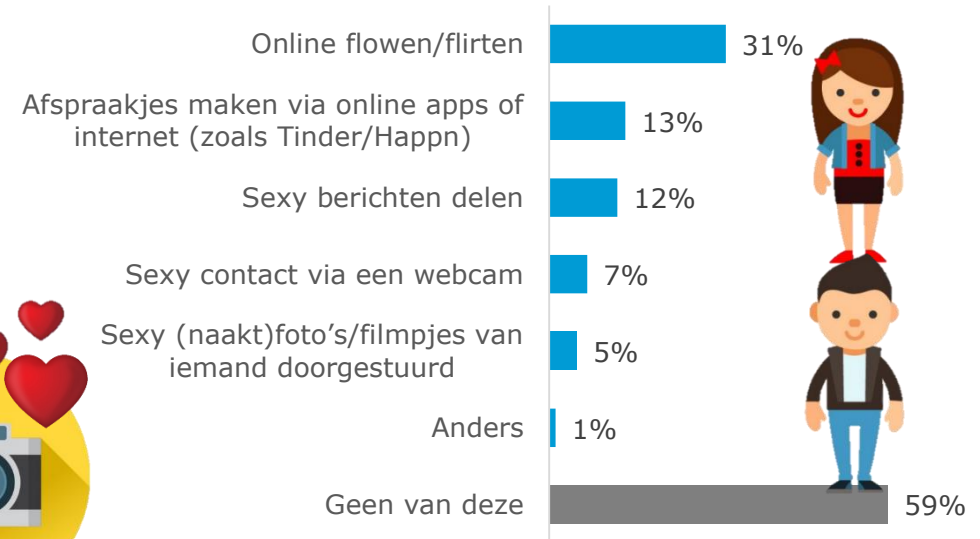
Bijna een derde van de jongeren flirt/flowt online en ruim 1 op de 10 heeft wel eens een afspraakje gemaakt via apps of internet.

Bijna een kwart vindt 'sexy contact' bij deze tijd horen en 20% voelt zich online vrijer om sexy contact te hebben, vergeleken met offline.

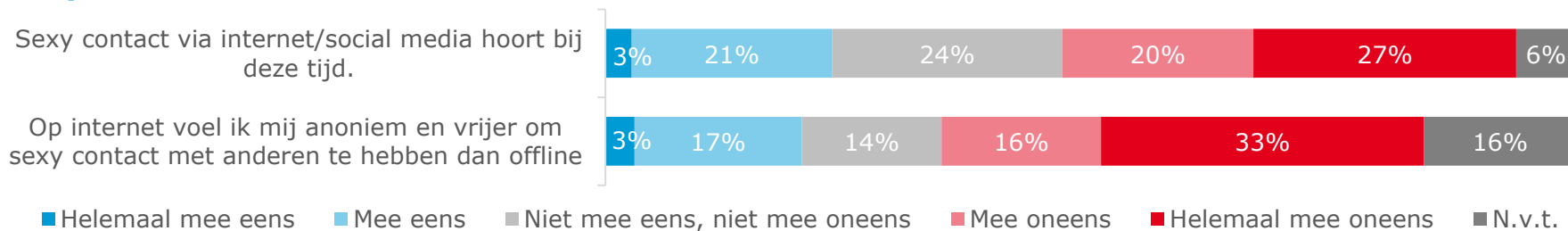
Begrip 'sexy' foto

Sexy contact/berichten

'Sexy contact' via internet

Q: Wanneer vind jij een foto of filmpje sexy? | Alle respondenten n= 743

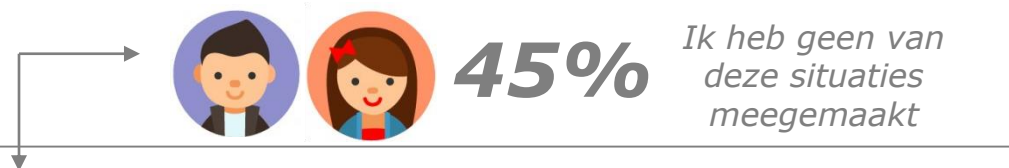
Q: Welke van onderstaande dingen heb je wel eens gedaan? | Alle respondenten n= 743

Ruim de helft van de jongeren heeft ervaring met het ontvangen, versturen of delen van sexy foto's en of filmpjes.

Bijna een derde heeft wel eens een sexy foto/filmpje van een ander gezien of toegestuurd gekregen. Een kwart ontvangt wel eens sexy foto's/filmpjes die iemand specifiek voor hem of haar gemaakt heeft.

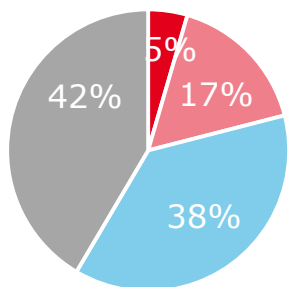
Delen, ontvangen & doorsturen

30%

(n=224)

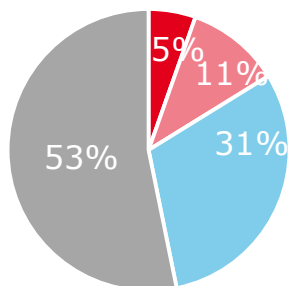
Iemand heeft me een sexy foto/filmpje van een ander op de mobiel/computer aan me laten zien

30%

(n=222)

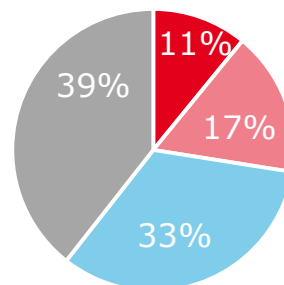
Ik ontvang een sexy foto/filmpje van iemand die de foto/filmpje van een ander heeft doorgestuurd

24%

(n=175)

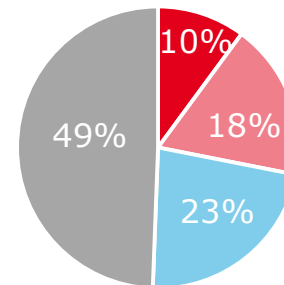
Ik ontvang een sexy foto/filmpje van iemand die deze van zichzelf voor mij heeft gemaakt

12%

(n=89)

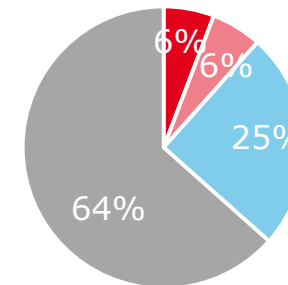
Ik deel een sexy foto/filmpje van mezelf

7%

(n=52)

Ik stuur een sexy foto/filmpje van iemand anders door

■ Wekelijks ■ Maandelijks ■ Een paar keer per jaar ■ Bijna nooit

Q: Heb je wel eens een sexy foto of filmpje gedeeld/ontvangen? | Alle respondenten n= 743

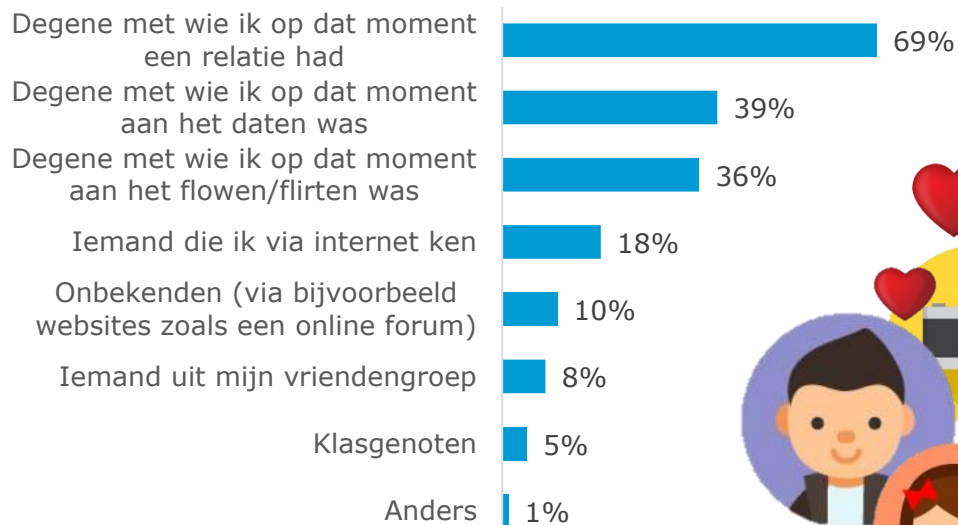
Q: Kun je aangeven hoe vaak deze gebeurtenissen voorkomen? | Respondenten die wel eens een sexy foto/filmpje gedeeld, verstuurd en/of ontvangen hebben n = 412

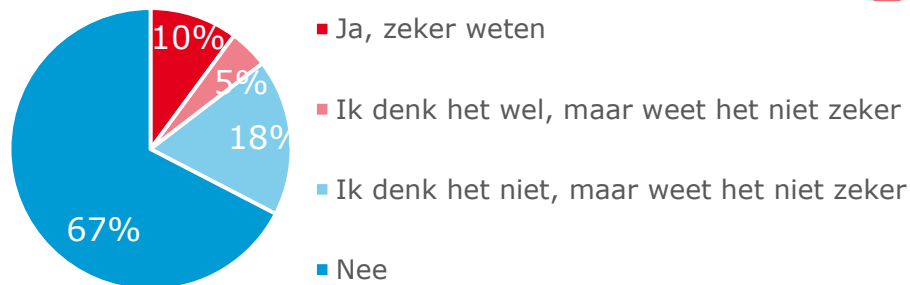
Een kwart van de jongeren zou een sexy foto van zichzelf kunnen versturen in een relatie langer dan een jaar.

Een derde van de jongeren die een sexy foto/filmpje verstuurd heeft kan niet met zekerheid zeggen dat deze niet is uitgelekt.

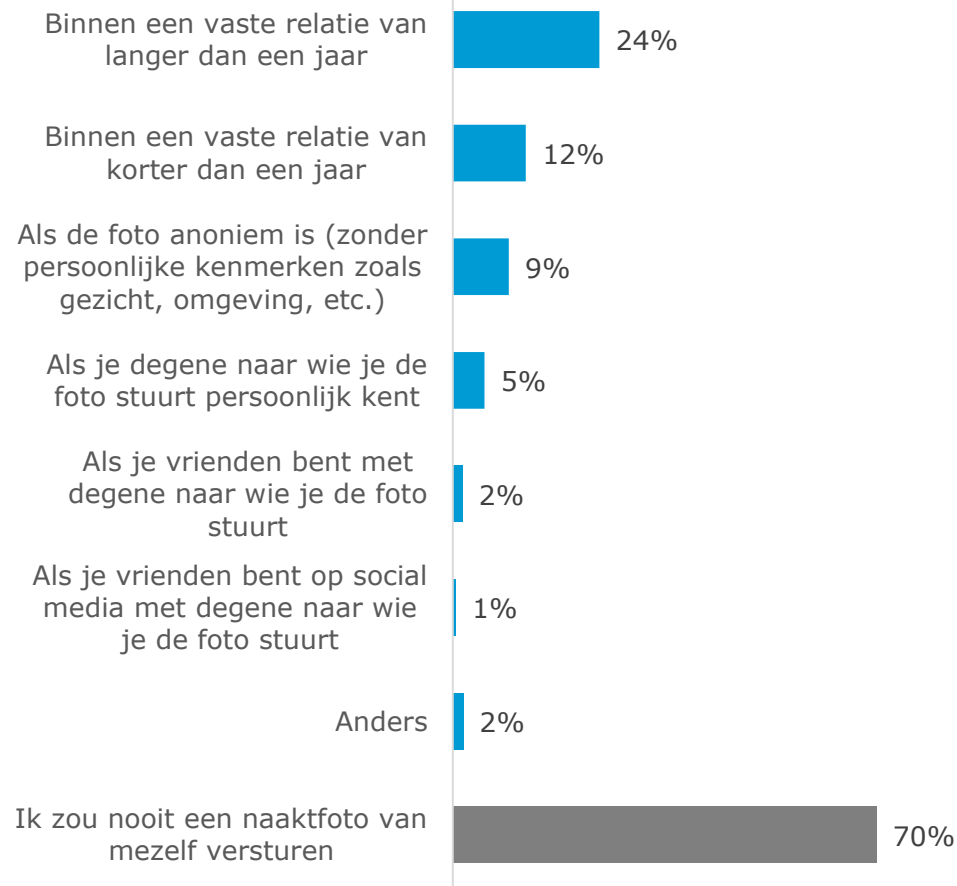
Delen sexy foto/filmpje (12%)

Kans uitlekken

Intentie versturen sexy foto

Q: Je hebt aangegeven dat je wel eens een sexy foto/filmpje van jezelf hebt gedeeld. Met wie heb je deze foto/filmpje gedeeld? |

Respondenten die wel eens een sexy foto/filmpje van zichzelf verstuurd hebben n= 89

Q: Heb je wel eens meegemaakt dat een door jou gemaakte en verstuurd sexy foto/filmpje uitlekte? | Respondenten die wel eens een sexy foto/filmpje van zichzelf verstuurd hebben n= 89

Q: Aan wie of in welk geval zou je een sexy (naakt)foto versturen van jezelf? | Alle respondenten n=743

Sexy content die jongeren toegestuurd/te zien krijgen van iemand anders dan de maker, komt met name van overige vrienden en klasgenoten.

Bij een kwart van de jongeren die sexy foto's/filmpjes ontvangen van de maker, gaat het om iemand die zij enkel van internet kennen.

Vervolgactiviteiten sexy foto/filmpje

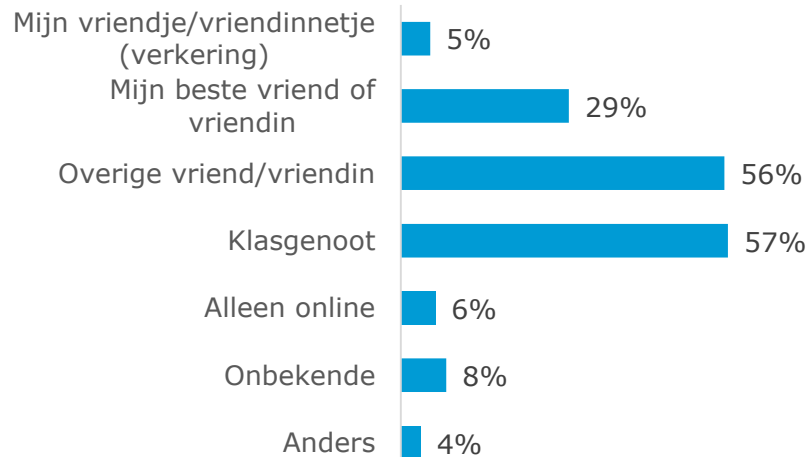
43%

(n=316)

Ik heb een sexy foto/filmpje gezien/ontvangen van iemand anders dan de maker van de foto/filmpje.

Wie is doorstuurder/toner

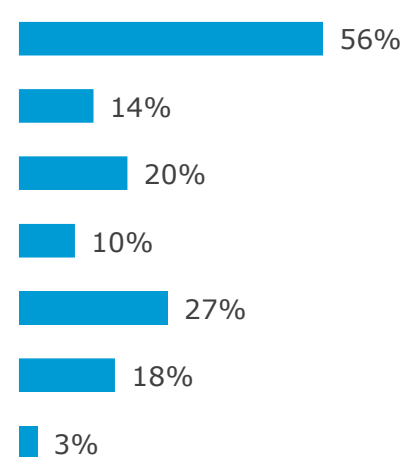
24%

(n=175)

Ik ontvang een sexy foto/filmpje van iemand die deze van zichzelf voor mij heeft gemaakt

Wie is verstuurder

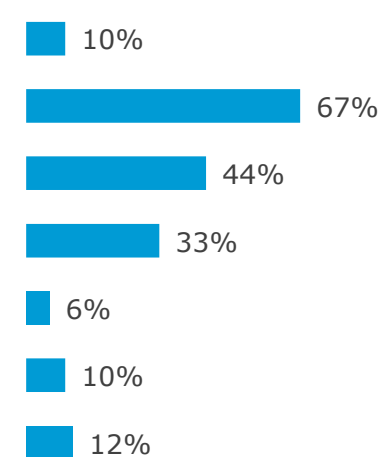
7% ! Lage n

(n=52)

Ik stuur een sexy foto/filmpje van iemand anders door

Aan wie verstuurd

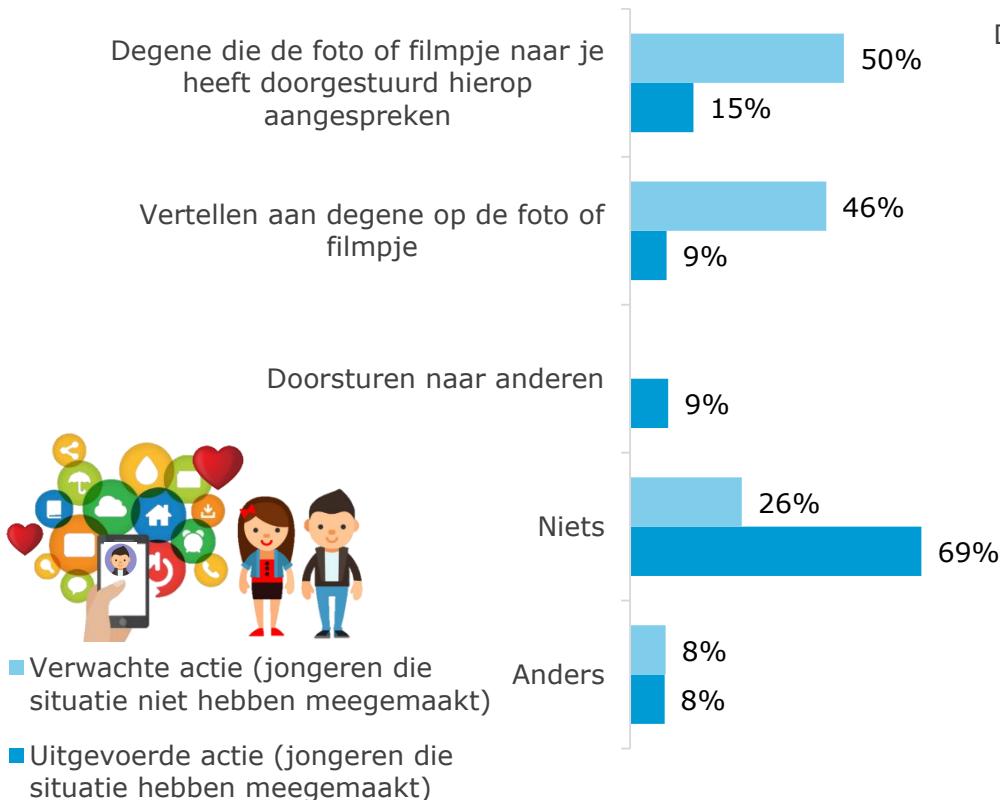
Q: Kun je hieronder per stelling aangeven met wie jij je wachtwoorden deelt? | Alle respondenten n= 743

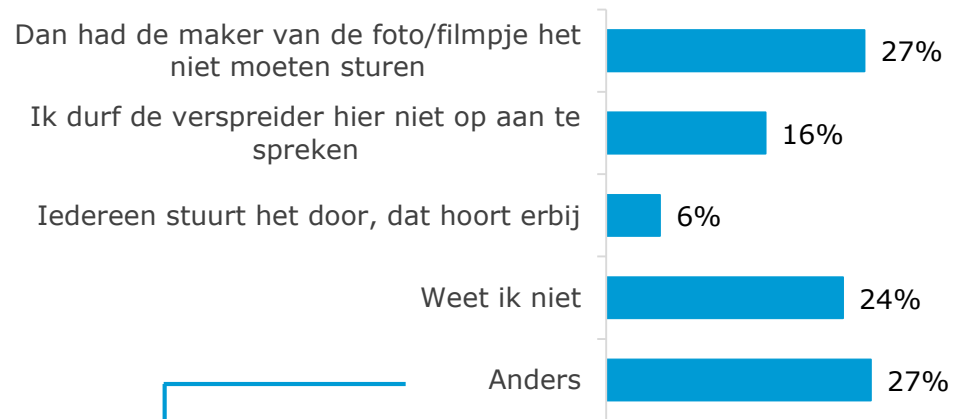
De helft verwacht de doorstuurder aan te spreken op zijn/haar gedrag, 15% heeft werkelijk zo gehandeld.

Ruim een kwart spreekt de doorstuurder niet aan, omdat de verantwoordelijkheid volgens hen bij de maker van de foto/het filmpje ligt.

Uitgevoerde & verwachte actie na ontvangen sexy foto/filmpje van doorstuurder

Reden niet aanspreken doorstuurder

- 'Ik doe dat pas na overleg met anderen. Misschien schakel ik in een keer iemand anders in met meer autoriteit.'
- 'Het zou geen nut hebben.'
- 'De verspreider weet toch al dat wat hij doet fout is.'
- 'De verspreider weet al dat hij/zij fout zit.'
- 'Ik wil eerst achtergrond informatie weten voordat ik ga oordelen.'

Q: Je hebt aangegeven dat je wel eens een sexy (naakt)foto/filmpje doorgestuurd hebt gekregen van iemand die zelf niet de maker was van de foto of het filmpje. Wat heb je er toen mee gedaan? | n=222

Q: Je hebt aangegeven dat je nog nooit een sexy (naakt)foto/filmpje doorgestuurd gekregen hebt van iemand die zelf niet de maker was van de foto of het filmpje. Stel dat dit wel gebeurt, wat zou je dan doen? | n=521

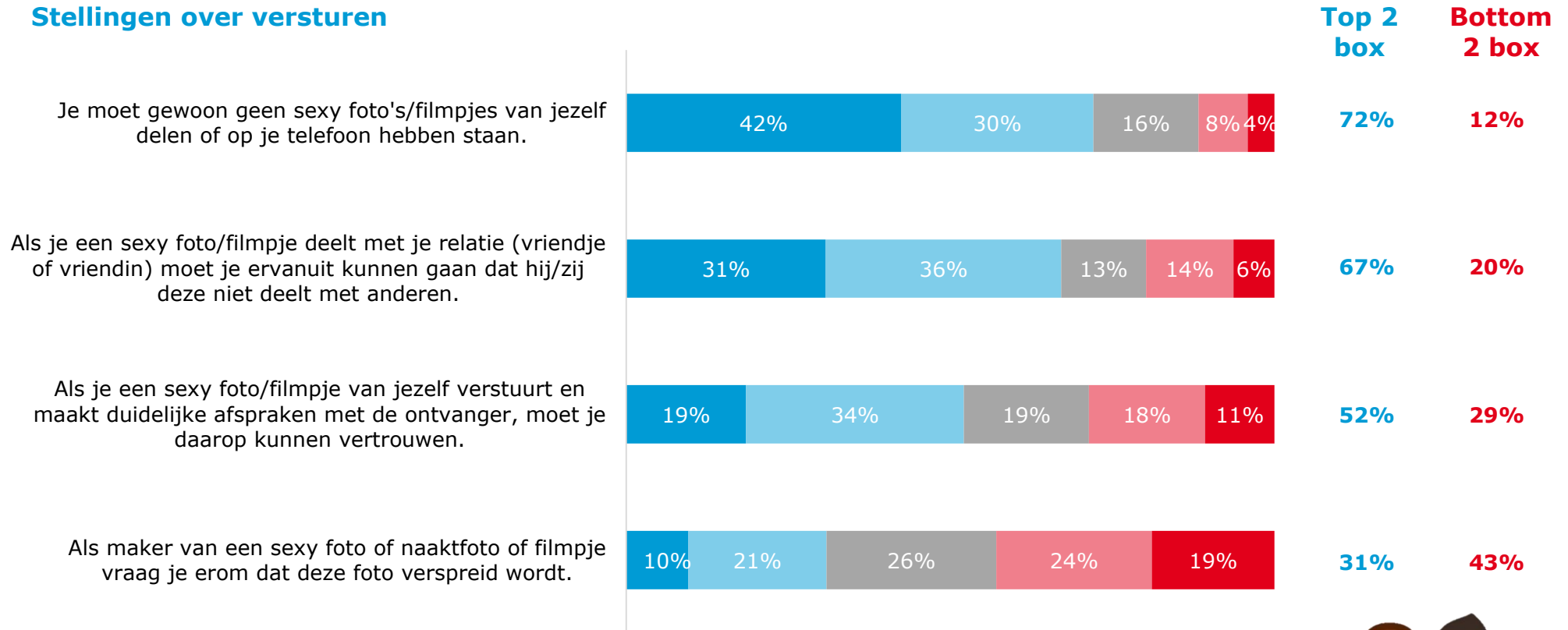
Q: Je hebt aangegeven dat indien je een sexy (naakt)foto/filmpje doorgestuurd hebt gekregen van iemand anders dan de maker, je de persoon die de foto doorstuurde hierop niet aanspreekt/zal aanspreken. Kun je uitleggen wat de belangrijkste reden is dat je de verspreider hier niet op aanspreekt? | n=452

Bijna drie kwart vindt het onverstandig om sexy foto's/filmpjes van zichzelf op de telefoon te hebben staan.

Toch vindt de meerderheid van de jongeren dat men met duidelijke afspraken en vertrouwen binnen een relatie ervan uit kan gaan dat de foto's/filmpjes niet gedeeld worden.

Stellingen over versturen

■ Helemaal mee eens ■ Mee eens ■ Niet mee eens, niet mee oneens ■ Mee oneens ■ Helemaal mee oneens

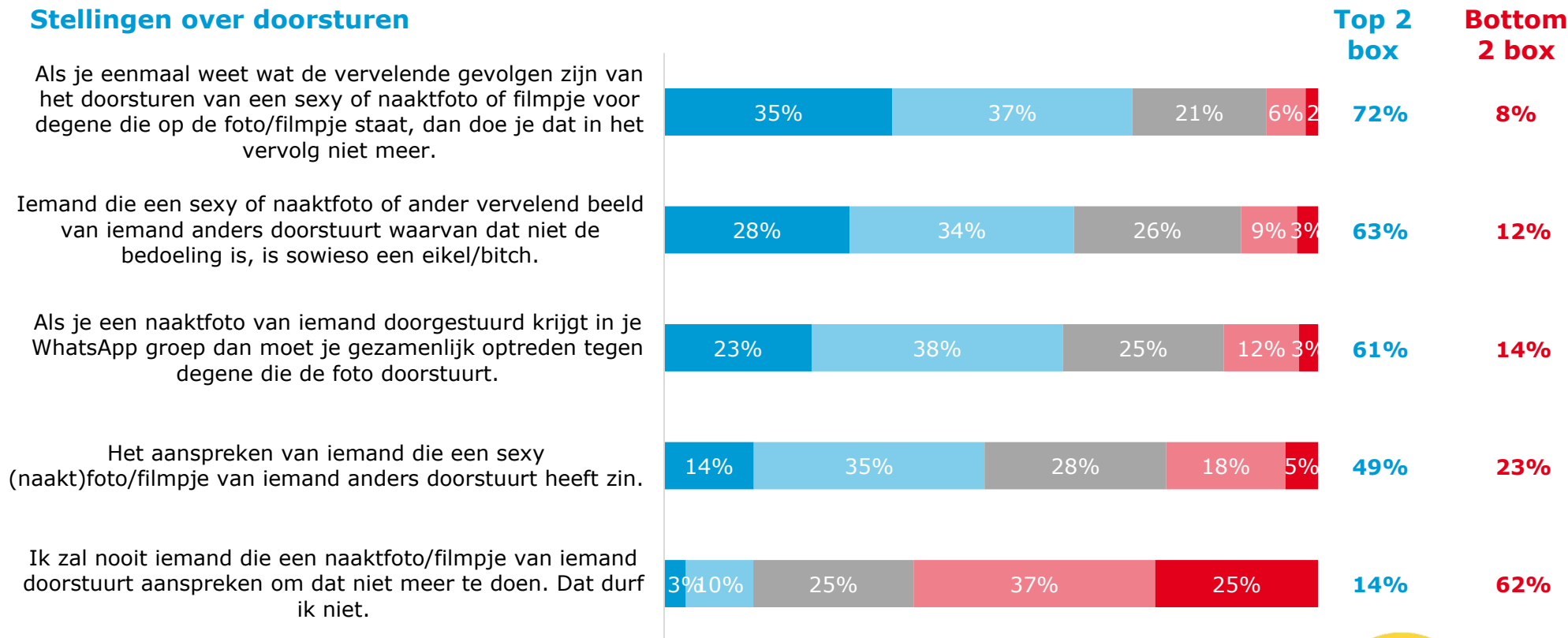
Q: In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen? | n=747

Ruim 70% van de jongeren denkt dat doorsturen afneemt wanneer men bewust is van eventuele vervelende gevolgen.

Ongeveer de helft geeft aan dat het zin heeft om de doorstuurder op zijn/haar gedrag aan te spreken, bijna twee derde geeft aan dit ook te durven.

Stellingen over doorsturen

■ Helemaal mee eens ■ Mee eens ■ Niet mee eens, niet mee oneens ■ Mee oneens ■ Helemaal mee oneens

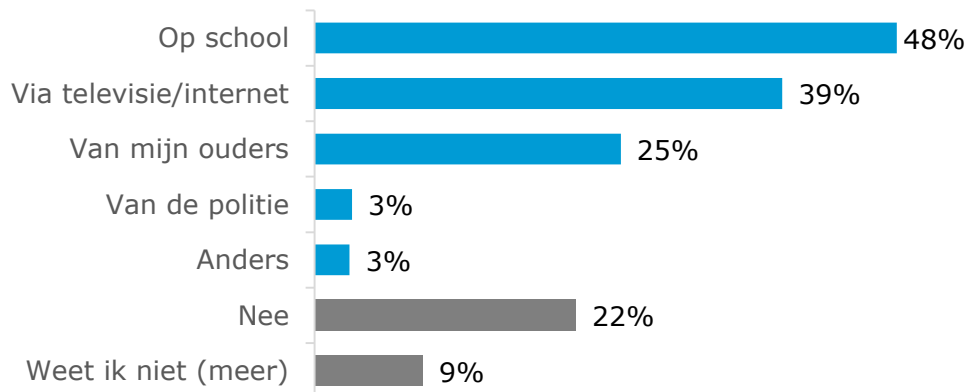
Q: In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen? | n=747

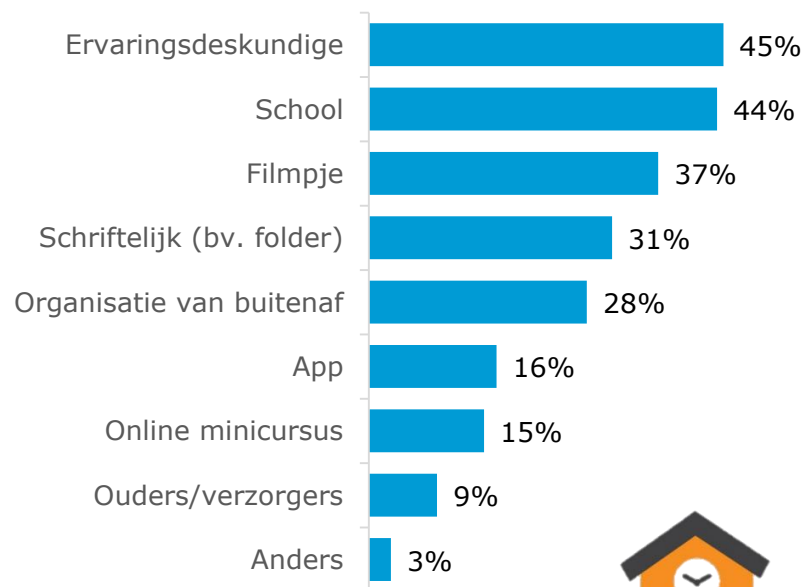
De meerderheid van de jongeren heeft voorlichting gehad over het delen van sexy foto's/filmpjes/berichten.

Dit heeft voornamelijk via school, televisie/internet of via de ouders plaatsgevonden. Een derde geeft aan behoefte te hebben aan verdere informatie.

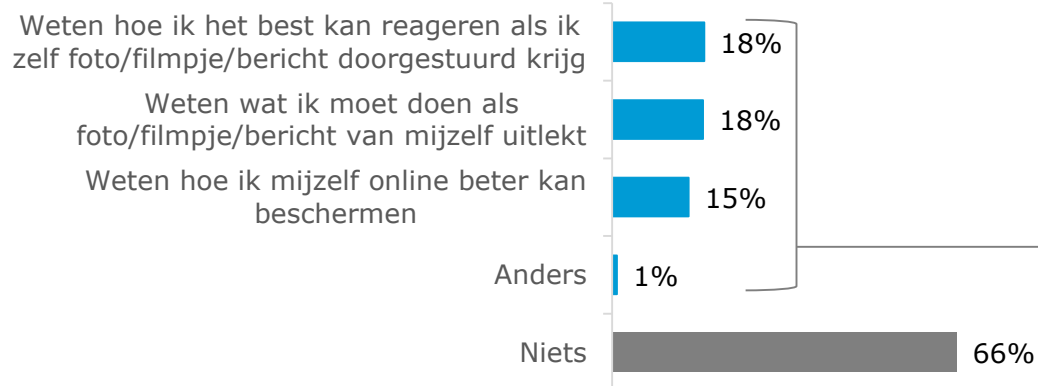
Voorlichting gehad

Voorkeur informatiebron

Behoefte verdere informatie

Q: Heb je ooit voorlichting gehad over de mogelijke gevolgen/gevaren van het (online) delen van sexy foto's/filmpjes/berichten? | n=747

Q: Wat zou je nog willen weten over dit onderwerp? | n=747

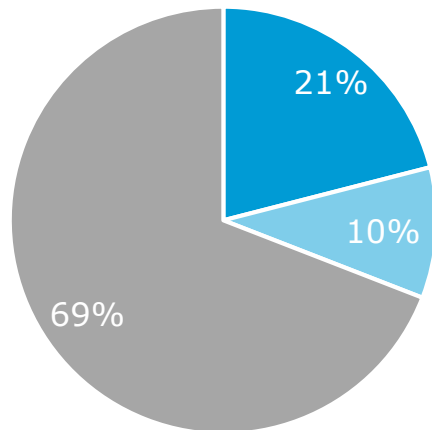
Q: Je hebt aangegeven meer te willen weten, waar zou je deze informatie vandaan willen krijgen? | n=252

De meeste jongeren geven aan dat ze bijna nooit sexy media doorgestuurd krijgen of dat sexy media van henzelf uitlekt.

Dit is voor deze jongeren de reden om geen behoefte aan aanvullende informatie te hebben. Enkele jongeren geven aan zelf te weten wat te doen, het nooit zelf te zouden doen of van de ervaring te hebben geleerd.

Toelichting geen informatiebehoefte

- Ik weet al wat ik zou doen
- Anders
- Het gebeurt eigenlijk nooit

- 'De persoon die doorstuurt aanspreken en de persoon die hierop te zien is informeren.'
- 'Ik maak geen foto van mezelf en als ik er een krijg bekijk ik hem ff en verwijder hem daarna.'
- 'Diegene erop aanspreken en laten weten aan degene die erop staat. Eventueel aanraden om aan de politie aan te geven.'
- 'Ik zou zelf geen foto sturen, dus lekt het niet uit. En als ik er een krijg doe ik er niks mee.'
- 'Zorgen dat het niet verder verspreid wordt.'
- 'Dit niet doen en anders naar mijn ouders gaan.'

- 'Er zal nooit een foto van mij uitlekken en ik ben goed voorgelicht.'
- 'Ik ben ondertussen wel verstandig genoeg om het gewoon niet te doen.'
- 'Van de vorige keer heb ik genoeg geleerd.'
- 'Je bent gek al maak je zo'n foto. Degene die het wel doen moeten maar leren leven met de consequenties.'

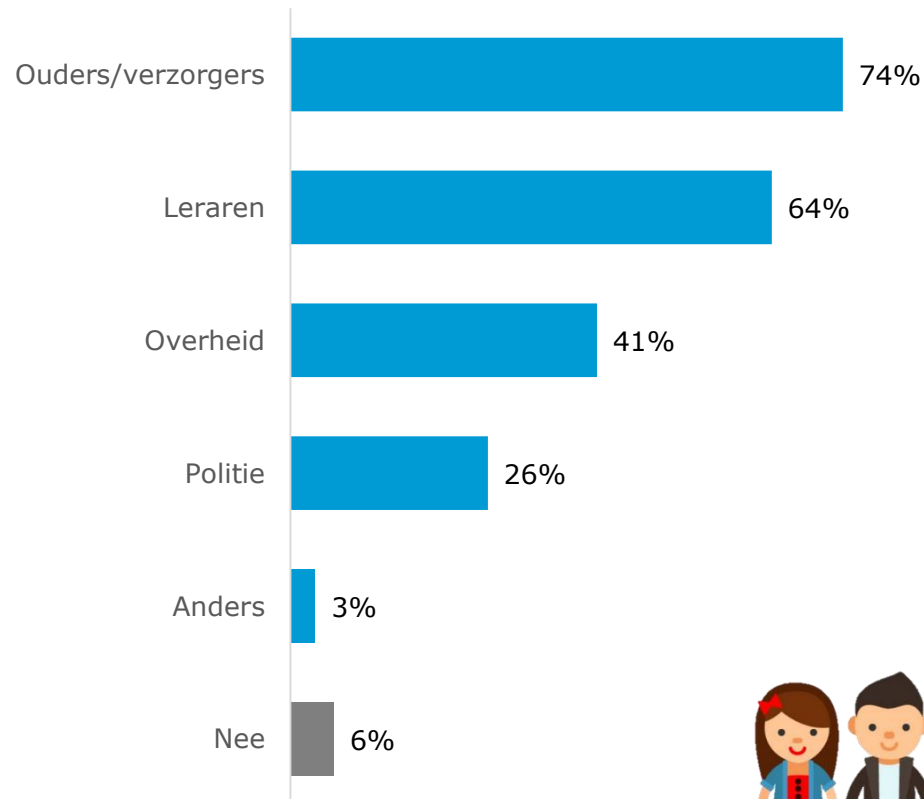
Q: Je hebt aangegeven dat je geen informatie nodig hebt over hoe te handelen wanneer je een foto doorgestuurd krijgt of een foto van jou uitlekt. Wat is de belangrijkste reden daarvoor? | n=495

Voorkeur voor voorlichting vanuit meerdere hoeken.

Drie kwart van de jongeren vindt dat de grootste verantwoordelijkheid bij de ouders/verzorgers ligt. Bijna twee derde ziet ook een rol voor leraren. Slechts een klein deel (6%) vindt dat volwassenen zich helemaal niet moeten bezighouden met voorlichting over gevolgen van het versturen of doorsturen van sexy media.

Voorkeur informatiebron

Quotes toelichting rol volwassenen

- 'Als jongere weet je vaak wel van de gevaren, maar ik denk dat je er door ouders/leraren extra van bewust gemaakt moet worden.'
- 'Aanpak vanuit eigenlijk alle hoeken van de samenleving (overheid, politie, leraren enz.) schrikt het meest af.'
- 'Bijvoorbeeld als je bij biologie seksuele voorlichting krijgt, ook dit onderwerp aanstippen. Of bij maatschappijleer.'
- 'Dit is niet de taak van politie. Die hebben wel wat beters te doen. School is de ideale plaats om voorlichtingen te geven. Met je ouders kun je persoonlijke gesprekken hierover hebben.'
- 'Het hoort bij algemene opvoeding door ouders.'
- 'Ouders moeten zelf voorlichten, overheid moet mensen cursussen aanbieden en leraren moeten in de les bespreken.'
- 'Met je ouders is het nogal ongemakkelijk en als een leraar het vertelt zijn mensen denk ik opener en eerlijker.'
- 'Leraren worden vaak niet serieus genomen door veel leerlingen, en hetzelfde geldt voor ouders/verzorgers.'

Q: Vind je dat volwassenen zich moeten bezighouden met het informeren van jongeren over gevolgen van het versturen of doorsturen van sexy (naakt)foto's of filmpjes? Ja, dit is een taak voor... | Alle respondenten n=747

Q: Kun je je antwoord toelichten? | n=462

Contact

Direct Research BV
Herengracht 454
1017 CA Amsterdam

+31 (0)20 770 75 79
info@directresearch.nl
www.directresearch.nl

Marit Koelman
Marit.koelman@directresearch.nl

Kelly de Heij
Kelly.de.heij @directresearch.nl

